

กระทู้ถามที่ ๖๑๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

เรื่อง การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่ประสบปัญหาขาดทุน
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่ประสบปัญหาขาดทุน ทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน รวมทั้งเศรษฐกิจของประเทศชาติ ทำให้ราษฎรต้องแบกรับภาระในการที่ต้องเสียภาษี จึงขอให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจต่างๆ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ว่าดำเนินการขาดทุนและมีหนี้สินเพียงใด จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแผนและนโยบายในการแก้ไขปัญหาการขาดทุนของรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยไว้อย่างไรหรือไม่ และมีการวางแผนเพื่อมิให้ประชาชนเดือดร้อนจากการบริโภคสินค้าราคาแพง โดยการอ้างว่าต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. การที่รัฐวิสาหกิจต่างๆ ต้องขาดทุนเพราะการบริหารงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ผู้จัดการ ซึ่งอาจใช้อำนาจเพื่อหาประโยชน์ จึงทำให้เกิดผลขาดทุน ขอให้ตรวจสอบว่ามีข้อเท็จจริงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่สังกัดกระทรวงมหาดไทยจะเกิดผลดีและผลเสียอย่างไร

๔. รัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีการดำเนินงานที่ขาดทุนในแต่ละแห่งเท่าใด นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ จนถึงสิ้นปี ๒๕๔๔ มีจำนวนทั้งสิ้นเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

๕. ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ นี้ รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งในสังกัดกระทรวงมหาดไทยคาดว่าจะมีผลกำไรขาดทุนอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยมชัย วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๑๐ ร.

ของ นายนิยมชัย วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่ประสบปัญหาขาดทุน

ข้าพเจ้า นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ รัฐบาลมีแผนและนโยบายในการแก้ไขปัญหาการขาดทุนของรัฐวิสาหกิจในสังกัด
กระทรวงมหาดไทยไว้อย่างไรหรือไม่ และมีการวางแผนเพื่อมิให้ประชาชนเดือดร้อนจากการบริโภค
สินค้าราคาแพงโดยการอ้างว่าต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สภาพทั่วไป

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบด้วย ๕ หน่วยงาน คือ การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง การประปาสวนภูมิภาค และองค์การตลาด การบริหารงานของ
รัฐวิสาหกิจในกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ มีกำไรมาตลอด
ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจบางแห่ง คือ การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาค ได้รับผลกระทบจากสถานะความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ส่งผลให้ประสบกับการขาดทุน สำหรับการประปาสวนภูมิภาคซึ่งประสบกับปัญหาการขาดทุน ในปี
พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๓ ได้กำหนดนโยบายและแผน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดทุนดังกล่าวจนมีผลกำไรในปี
ต่อมา

๒. กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ

๒.๑ พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒.๒ ระเบียบว่าด้วยการบัญชีและการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๐

๓. มาตรการและผลการดำเนินการ

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนชี้แจงดังนี้

๓.๑ การบริหารงานรัฐวิสาหกิจของกระทรวงมหาดไทยที่ผ่านมาส่วนใหญ่มีผลกำไร
ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ หน่วยงานบางแห่งได้รับผลกระทบจากสถานะความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

เงินตราต่างประเทศ จึงส่งผลให้การประกอบการประสบกับปัญหาการขาดทุน ได้แก่ การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการประปาส่วนภูมิภาค โดยผลประกอบการของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่งสรุปได้ดังนี้

ลำดับที่	หน่วยงาน	ผลประกอบการปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕ (ล้านบาท)				
		๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔
๑.	การไฟฟ้านครหลวง	๔,๑๔๓.๖๓	๒,๗๒๗.๒๕	-๕๓๕.๘๗	๒,๑๕๖.๗๖	๔,๗๗๔.๘๕
๒.	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	๕,๐๖๖.๓	๑๑,๕๒๒.๗	-๗,๓๘๒.๓	๖,๗๐๐.๓	๕,๗๑๕.๓
๓.	การประปานครหลวง	๑,๗๓๔	๑,๕๑๕	๒,๑๑๔	๓,๐๗๓	๓,๑๔๒
๔.	การประปาส่วนภูมิภาค	๔๐.๔๘๑	-๒๘๗.๔๑๐	-๖๗๘	-๔๕๔	๔๕
๕.	องค์การตลาด	๑๒.๗๕๘	๗.๒๖๑	๕.๖๘๖	๑๑.๓๔๓	๗.๖๔๐

๓.๒ กระทรวงมหาดไทยมีแผนและนโยบาย การแก้ไขปัญหาการขาดทุนของรัฐวิสาหกิจในสังกัด โดยเฉพาะกรณีการขาดทุนของการประปาส่วนภูมิภาค ได้กำหนดแผนและนโยบาย การแก้ไขปัญหาการดำเนินงานไว้ในแผนการเงินและแผนการลงทุน ๕ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยแผนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บริหารการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลงทุนเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่เหมาะสมและจัดหาแหล่งเงินที่เหมาะสม

๓.๒.๒ กลยุทธ์ที่นำมาใช้ ประกอบด้วย

๑) จัดทำแผนการเงิน โดยปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าน้ำประปาค่าบริการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับต้นทุน และการจัดหารายได้เสริมนอกเหนือจากการจำหน่ายน้ำประปา ตลอดจนการควบคุมค่าใช้จ่าย รวมทั้งด้านบุคลากรให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

๒) ปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน โดยการปรับปรุงระบบและวิธีการจัดเก็บค่าน้ำ ควบคุม กำกับดูแลตัวเลขหนี้ที่กู้ยืมให้เกิดประโยชน์สูงสุด การปรับปรุงระบบบัญชี การเงิน และงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการจัดทำแผนการเงินระยะสั้นและระยะยาว

๓) จัดทำแผนการลงทุน โดยการกำหนดกรอบแผนการลงทุน โดยแยกการลงทุนทางด้านธุรกิจและด้านสังคมรวมทั้งการลงทุนในโครงการที่มีผลตอบแทนสูงและการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อหารายได้เสริม

๔) จัดทำแผนการจัดการแหล่งเงินทุนโดยให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุน การจัดหาแหล่งเงินกู้ต่างประเทศหรือภายในประเทศ แบบเงื่อนไขผ่อนปรน และ/หรืออัตราดอกเบี้ยต่ำ การออกพันธบัตรเพื่อกู้เงินจากภายในประเทศ ตลอดจนการระดมเงินทุนผ่านบริษัทในเครือและการประสานงาน กับหน่วยงานสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องเพื่อของบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลในการดำเนินการร่วมในพื้นที่ เดียวกัน

จากแผนและนโยบายในลักษณะดังกล่าว ทำให้ผลประกอบการ ของการประปาส่วนภูมิภาค ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลกำไรเพิ่มขึ้น จำนวน ๔๕ ล้านบาท

๓.๓ มาตรการและแนวทางป้องกันมิให้ประชาชนเดือดร้อนจากการบริโภคสินค้า ราคาแพง

การดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจของกระทรวงมหาดไทย ได้คำนึงถึง ผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ในการดำเนินงานของแต่ละรัฐวิสาหกิจได้มีการวางแผนในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานตลอดมาเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้ไฟฟ้าได้รับบริการที่มีคุณภาพ และมีอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม เช่น กรณีรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการ ด้านไฟฟ้า ได้มีการวางแผนเพื่อมิให้ประชาชนเดือดร้อนจากการบริโภคสินค้าราคาแพงโดยอ้างว่าต้นทุน สูงขึ้น โดยคณะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าและค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (FT) ให้มีการ ทบทวนแผนการลงทุนและฐานะของทั้ง ๓ การไฟฟ้า ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยการไฟฟ้าทั้ง ๓ แห่ง ได้มีการปรับลดแผนการลงทุน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ จำนวน ๕๕,๕๕๔ ล้านบาท ทำให้ความต้องการรายได้ในการสมทบการลงทุนของการไฟฟ้า ทั้ง ๓ แห่งลดลง ประมาณ ๑๔,๐๐๐ ล้านบาท และจากมาตรการข้างต้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ร่วมกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิต และการไฟฟ้านครหลวง ลดค่าไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าหน่วยละ ๗ สตางค์ เป็นเวลา ๒ ปี

คำถามข้อ ๒ การที่รัฐวิสาหกิจต่างๆ ต้องขาดทุนเพราะการบริหารงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหาร ผู้จัดการ ซึ่งอาจใช้อำนาจเพื่อหาประโยชน์ จึงทำให้เกิดผลขาดทุน ขอให้ตรวจสอบว่ามี ข้อเท็จจริงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

มาตรการและผลการดำเนินการ

กระทรวงมหาดไทยได้เรียนชี้แจงให้ทราบถึงสาเหตุการขาดทุนของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดบางแห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

โดยเฉพาะการบริหารงานของการประปาส่วนภูมิภาค ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ ที่ต้องประสบกับภาวะการขาดทุน โดยการประปาส่วนภูมิภาคได้กำหนดนโยบายและแผนเพื่อแก้ไขการขาดทุนดังกล่าวปรากฏว่าในการบริหารงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลกำไร ๔๕ ล้านบาท ดังนั้น ตามที่สอบถามว่าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต้องขาดทุนเพราะการบริหารงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ผู้จัดการ ซึ่งอาจใช้อำนาจเพื่อหาประโยชน์ จึงทำให้เกิดผลขาดทุนดังกล่าว จึงไม่มีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทยแต่อย่างใด

คำถามข้อ ๓ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่สังกัดกระทรวงมหาดไทยจะเกิดผลดีและผลเสียอย่างไร

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

มาตรการและผลการดำเนินการ

๑. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการตามแนวทางพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ คือ ต้องเปลี่ยนสถานะของรัฐวิสาหกิจจากรูปแบบเดิมที่เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทองค์การของรัฐตามที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นให้เป็นรูปแบบบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด แต่ยังคงมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหนึ่ง โดยมีการเปลี่ยนทุนจากรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นทุนของบริษัทที่รัฐถือหุ้นทั้งหมด และยังคงให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดิมรวมทั้งให้พนักงานมีฐานะเป็นเช่นเดียวกับที่เคยเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเดิม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการและเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่จะแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นองค์กรธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบให้กระทำโดยสะดวก เมื่อได้มีการเตรียมการในรายละเอียดเกี่ยวกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเรียบร้อยแล้ว โดยการกระจายหุ้นที่รัฐถือไว้ให้แก่ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและการบริหารจัดการในกิจการที่รัฐวิสาหกิจเดิมดำเนินการอยู่ได้ต่อไปในอนาคต

๒. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ คาดว่าจะมีผลดีผลเสีย ดังนี้

๒.๑ ผลดี

๑) ลดภาระงบประมาณภาครัฐเนื่องจากเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมลงทุน

ถือหุ้น

๒) ลดภาระการก่อกำกับต่างประเทศ

๓) เป็นการเพิ่มงบประมาณรายรับของประเทศ

๔) พัฒนาตลาดทุนของประเทศ

๕) ประชาชนได้รับบริการที่ดีขึ้น เนื่องจากมีความคล่องตัวในการบริหารงาน

และประชาชนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ

๖) ลดการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง

๗) ประชาชนสามารถตรวจสอบการลงทุนได้เพราะมีโอกาสเข้าถือหุ้น

๒.๒ ผลเสีย

- ราคาค่าบริการอาจสูงกว่าเดิม

คำถามข้อ ๔ รัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีการดำเนินงานที่ขาดทุนในแต่ละแห่งเท่าใด นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จนถึงสิ้นปี ๒๕๕๕ มีจำนวนทั้งสิ้นเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่มีผลการดำเนินการขาดทุนในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๕ สรุปดังนี้

รัฐวิสาหกิจ	รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่มีผลการดำเนินการขาดทุน (ล้านบาท)				
	พ.ศ. ๒๕๕๐	พ.ศ. ๒๕๕๑	พ.ศ. ๒๕๕๒	พ.ศ. ๒๕๕๓	พ.ศ. ๒๕๕๔
การไฟฟ้านครหลวง	-	-	๕๓๕.๘๗	-	-
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	-	-	๗,๓๘๒.๓	-	-
การประปาส่วนภูมิภาค	-	๒๘๗.๔๑๐	๖๗๘	๔๕๔	-

คำถามข้อ ๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ นี้ รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งในสังกัดกระทรวงมหาดไทยคาดว่าจะมีผลกำไร ขาดทุนอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

ผลการดำเนินการของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ลำดับที่	หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	คาดว่าจะมีกำไร (ล้านบาท)	คาดว่าจะขาดทุน (ล้านบาท)
๑.	การไฟฟ้านครหลวง	๔,๕๐๐	
๒.	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	๓,๐๗๗.๖๘	
๓.	การประปานครหลวง	๒,๗๖๗	
๔.	การประปาส่วนภูมิภาค		๑๒๐
๕.	องค์การตลาด	๗.๖๐๓	